

Підводячи підсумки, можна сказати наступне. Динаміка банкрутств в Україні істотно збільшилася в період кризи, в основному їх становлять малі та середні підприємства, адже саме їм дуже важко адаптуватися під сучасні умови. Одночасно збільшується кількість підприємств, що отримують збитки від своєї діяльності, а отже мають передумови для банкрутства в майбутньому. Більшість підприємств України знаходяться або в кризовій ситуації або на межі кризи (переважно через внутрішні причини, такі як дебіторська заборгованість, дефіцит власних оборотних коштів та ін.). Підприємствам необхідно створити систему заходів, які допоможуть своєчасно спрогнозувати банкрутство, встановити кризові явища та застосовувати заходи політики антикризового управління в частині недопущення чи/або подолання фінансової кризи.

Список використаних джерел:

1. Гавриленко Т. В. Методика визначення ймовірності визначення банкрутства підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://revolution.allbest.ru/finance/00239862_0.html
2. Терещенко О. Банкрутство підприємства // Економіка України. – 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NITSB_2012/Economics / 10_102905.doc.htm
3. Opendatabot – сервіс моніторингу реєстраційних даних українських компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://opendatabot.ua/blog/31-bankruptcy>
4. Колісник М. К., Ільчук П. Г., Віблій П. І. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навч. посіб. – К.: Кондор, 2007. – С. 15–16.

Корнієнко І. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА
ТА ЗАСОБИ ЇЇ ДОСЯГНЕННЯ**

Підприємницька діяльність спричиняє значний уплів на економіку та суспільство, оскільки саме підприємства є основними виробниками товарів та послуг, що використовуються для задоволення потреб суспільства, надають робочі місця та створюють додану вартість, яка формує валовий національний продукт.

Саме тому забезпечення їх фінансової безпеки є необхідною умовою для розвитку суспільства й задоволення його постійно зростаючих потреб через здійснення розширеного відтворення в національній економіці.

Визначення сутності фінансової безпеки підприємств займає важливе місце в дослідженнях таких вітчизняних вчених-економістів як Я. І. Мулик, Л. А. Некрасенко, О. І. Воробйова та інших. Відокремлюють такі основні підходи до визначення сутності фінансової безпеки підприємства: як стан захищеності фінансових інтересів [1; 2], як сукупність певних елементів [3; 4], як певний стан фінансів підприємства [5; 6; 7].

Визначаючи роль фінансової безпеки у функціонуванні підприємства, можна виділити такі її функції: забезпечення виконання цілей і завдань підприємства; отримання доступу до економічних ресурсів та ринків збути; забезпечення достатнього рівня ефективності фінансово-економічної діяльності; створення передумов для стійкого розвитку в поточному і довгостроковому періодах; захист від зовнішніх і внутрішніх загроз та небезпек.

Відповідно до цього, постає необхідність у визначенні рівня фінансової безпеки суб'єкта господарювання. В першу чергу, це дозволить власникам підприємства отримати актуальну інформацію про поточний стан підприємства, оцінити ефективність його фінансово-господарської діяльності та визначити основні чинники, що загрожують його фінансовій стабільності, а отже й рівню його фінансової безпеки. Окрім цього, підприємство з достатнім рівнем фінансової безпеки є більш стійким до впливу негативних чинників, як зовнішніх, так і внутрішніх, а тому є більш привабливим для інвесторів, оскільки має невелику ймовірність втрати їх коштів.

До основних показників, що характеризують фінансову безпеку підприємства, належать:

1) показники рентабельності і прибутковості: рентабельність активів, власного капіталу, обсяг чистого прибутку;

- 2) показники ліквідності: коефіцієнти загальної та абсолютної ліквідності;
- 3) показники ефективності використання обігових коштів: коефіцієнти оборотності оборотних активів, дебіторської заборгованості, запасів, період їх одного повного обороту;
- 4) показники фінансової стійкості: наявність власного оборотного капіталу, коефіцієнти автономії, фінансового левериджу та мобільності власного капіталу.

За результатами проведеного аналізу фінансового стану ПАТ «Інтерпайп НТЗ» можна відзначити, що він не може бути охарактеризований як достатньо стійкий. Серед основних причин цього можна виділити недостатню ліквідність, низьку рентабельність, диспропорції в структурі активів, втрату фінансової незалежності, переважання в джерелах формування фінансових ресурсів короткострокових позик та кредитів. Для поліпшення фінансового стану ПАТ «Інтерпайп НТЗ» та вирішення чи усунення виявлених проблем у його фінансово-господарської діяльності пропонується здійснити комплекс заходів за такими напрямами: підвищення рентабельності підприємства, покращення рівня його платоспроможності, підвищення рівня його фінансової незалежності, оптимізація структури активів, проведення більш виваженої політики щодо формування фінансових ресурсів підприємства. Для цього вважаємо за доцільне здійснити такі заходи:

- 1) зменшити собівартість продукції шляхом реалізації процедури кайзен-костингу;
- 2) оптимізувати структуру оборотних активів, зокрема підвищити обсяг грошових коштів та їх еквівалентів;
- 3) переглянути розрахунки з дебіторами та вжити заходи щодо поліпшення розрахункової дисципліни в торговельних відносинах з ними (це дозволить скоротити значну частку дебіторської заборгованості в структурі оборотних активів);
- 4) провести реструктуризацію боргів підприємства, що дозволить знизити поточні витрати з їх погашення;

5) розробити більш виважену стратегію управління фінансовими ресурсами підприємства, що враховувала б фактори макроекономічної нестабільності в країні та змінність кон'юнктури ринку збуту продукції підприємства.

Реалізація цих заходів дозволить ПАТ «Інтерпайп НТЗ» вийти зі скрутного фінансового становища й відновити прийнятний рівень фінансової безпеки.

Список використаних джерел:

1. Мулик Я. І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: систематизація наукових поглядів / Я. І. Мулик // Зб. наук. праць Вінницького національного аграрного університету. – 2013. – №3(80). – С. 195–206.
2. Пономаренко О. Е. Теоретичні аспекти фінансової безпеки підприємств / О. Е. Пономаренко // Економіка розвитку. – 2010. – №1 (53) – С. 77–80.
3. Кудрицька Ж. В. Система управління фінансовою безпекою підприємства [Електронний ресурс] / Ж. В. Кудрицька // Ефективна економіка. – 2012. – №1. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
4. Шемаєва Л. Г. Підходи до оцінки взаємопливу фінансової безпеки суб'єктів господарювання та фінансової безпеки держави [Електронний ресурс] / Л. Г. Шемаєва, П. О. Толок // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – №23-2. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/3.pdf>
5. Некрасенко Л. А. Складові управління фінансовою безпекою підприємств [Електронний ресурс] / Л. А. Некрасенко. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/3.2/162.pdf>
6. Воробйова О. І. Фінансова безпека на мікро- та макрорівнях / О. І. Воробйова // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – №2. – С. 6–10.
7. Лиса О. В. Фінансова безпека суб'єктів господарювання в сучасних умовах / О. В. Лиса // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Т.26. – №1. – С. 58–64.

Маєр Д. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ**

В умовах нестабільності розвитку економіки України підприємства провадять свою діяльність в умовах ризиковості та невизначеності, що може негативно впливати на їх фінансовий стан та результати діяльності в цілому. Економічна безпека є необхідною умовою існування підприємства.